

Пазейчук М.С., студент,

Західноукраїнський національний університет

Силка Н.С., студент,

Західноукраїнський національний університет

Марцінів В.І., студент,

Західноукраїнський національний університет

Чернюк Ю.О., студент,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник: Кравчук Н.О., к.е.н., доцент,

завідувач кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,

Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Західноукраїнського національного університету

УПРАВЛІННЯ ОСОБИСТИМИ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

В умовах зростаючої економічної нестабільності, високої інфляції, коливань валютних курсів та постійних змін на фінансових ринках питання ефективного управління особистими фінансами набуває особливої актуальності. Рациональне планування доходів і витрат, формування заощаджень, уникнення надмірної заборгованості, а також вміння приймати зважені фінансові рішення є необхідними навичками для забезпечення особистої фінансової безпеки та довгострокового добробуту. Відтак, формування фінансової культури та навичок самостійного управління фінансами є необхідною умовою для успішної інтеграції громадян у сучасну економіку та побудови фінансово відповідального суспільства

В теперішніх умовах актуалізації застосування цифрових інструментів у різних сферах економіки доцільно виділити наступні Напрями управління особистими фінансами в умовах цифровізації

1. Цифрове бюджетування та фінансове планування. Використання мобільних застосунків, онлайн-сервісів і хмарних платформ для ведення особистого бюджету, аналізу витрат і доходів, автоматичного планування фінансових цілей [3].

2. Цифрові заощадження та інвестування. Доступ до онлайн-банкінгу, мобільних депозитів, цифрових брокерських платформ і фінтех-сервісів, що дозволяють здійснювати інвестиції в реальному часі — у цінні папери, криптовалюти, ETF тощо [2, с.35].

3. Фінансова безпека та кібергігієна. Захист особистих фінансових даних, безпечне використання платіжних систем, паролів, двофакторної автентифікації та усвідомлення ризиків онлайн-шахрайства [1].

4. Управління цифровим борговим навантаженням. Контроль і облік кредитних зобов'язань через онлайн-сервіси, застосування калькуляторів боргу, своєчасна оплата зобов'язань за допомогою нагадувань і авто списань [1].

5. Цифрова фінансова освіта. Доступ до онлайн-курсів, інтерактивних тренажерів, подкастів і відеолекцій, які дозволяють підвищувати фінансову грамотність у зручному форматі [3].

6. Персоналізовані фінансові поради (на основі ШІ). Використання штучного інтелекту в мобільних банках і фінтех-застосунках для отримання індивідуальних рекомендацій щодо бюджету, заощаджень, кредитування та інвестицій [2, с.36].

Таким чином, управління особистими фінансами в умовах цифровізації набуває нового змісту та масштабу, трансформуючи традиційні підходи до планування, заощаджень, інвестування та фінансової поведінки загалом. Сучасні цифрові інструменти надають широкі можливості для підвищення ефективності фінансових рішень, забезпечення прозорості особистих витрат і формування довгострокової фінансової стабільності [3].

Разом із тим, цифровізація висуває нові вимоги до фінансової культури громадян: необхідність вивчення цифрових сервісів, дотримання принципів фінансової безпеки та постійне оновлення знань щодо новітніх фінансових продуктів. Успішне управління особистими фінансами в цифровому середовищі вимагає не лише технічних навичок, а й критичного мислення, дисципліни та відповідальності.

Отже, цифровізація є як потужним інструментом для зміцнення особистого добробуту, так і викликом, що потребує адаптації, навчання та підвищення рівня цифрової фінансової грамотності. Саме поєднання новітніх технологій з усвідомленим фінансовим управлінням формує нову модель фінансово компетентного громадянина.

Перелік використаних джерел

11. Мельник Л. Ю. Фінансові технології в ері цифрової трансформації: стратегічні виміри та виклики. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. Вип. 2. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/11> (дата звернення: 01.05.2025).

12. Пшик Б.І., Грудзевич У.Я. Зміни у фінансовій поведінці домогосподарств в умовах розвитку цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 18. С. 34 - 41

13. Стеценко Б. С., Бірюк С.О., Левченко К.М. Діджиталізація фінансового ринку у контексті поствоєнного відновлення України. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. URL: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.7.6> (дата звернення: 01.05.2025).